

Cvícenie 2

Instrukcie:

- Vypracujte všetky ulohy. Na cvícení sa pokúste vypracovať čo najviac uloh a ulohy, ktoré nestihnete na cvícení, potom vypracujte doma.
- Ak sa vám na cvícení podarí vyriešiť úlohu 15, ohlaste sa cvičiacemu, odprezentujte mu vaše riešenie a ak to budete mať dobre, dostanete jeden **bonusový bod**.
- **POZOR!** Vsimajte si, či funkcia, ktorú máte definovať, má niečo vrácať alebo či má niečo vypisovať! V prípade, že má funkcia niečo **vrať**, musí v nej byť použitý príkaz **return!**
- **V prípade, že sa na niektorej úlohe zaseknete, pýtajte sa cvičiaceho.**

Cast 1: funkcie

1A. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu *tretia_mocnina*, ktorá pre vstupný argument *a* vráti hodnotu $a*a*a$.

1B. Upravte skript z úlohy 1A tak, aby skript pomocou funkcie *tretia_mocnina* vypísal tretiu mocninu čísla 5.

2A. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu *priemer_troch*, ktorá pre vstupné argumenty *a, b, c* vráti hodnotu $(a+b+c)/3$.

2B. Upravte skript z úlohy 2A tak, aby skript pomocou funkcie *priemer_troch* vypísal priemer čísel 5, 6, 7.

Cast 2: funkcie a for cykly

V úlohách 1 až 4 sa budem odvolávať na nasledujúci skript:

```
1 def vypis(n):
2     for i in range(n):
3         print(i)
```

Funkcia *vypis(n)* definovaná v tomto skripte vypíše čísla od 0 po $n-1$.

1. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu s parametrom *n*, ktorá **vypíše** čísla od 1 po *n*. Vaša funkcia by mala vyzeráť ako funkcia *vypis(n)* na obrázku vyššie a od funkcie *vypis(n)* by sa mala líšiť iba v riadku číslo 3.

2. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu s parametrom *n*, ktorá **vypíše** prvých *n* čísel väčších ako 100. (Pre $n=3$ funkcia vypíše čísla 101, 102 a 103.) Vaša funkcia by mala vyzeráť ako funkcia *vypis(n)* na obrázku vyššie a od funkcie *vypis(n)* by sa mala líšiť iba v riadku číslo 3.

3. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu s parametrom *n*, ktorá **vypíše** prvých *n* párnych čísel (začínajúc dvojkou). Urobte to bez použitia podmienok (if-ov). Vaša funkcia by mala vyzeráť ako funkcia *vypis(n)* na obrázku vyššie a od funkcie *vypis(n)* by sa mala líšiť iba v riadku číslo 3.

4. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu s parametrom *n*, ktorá **vypíše** klesajúcu postupnosť čísel od *n* po 1. Vaša funkcia by mala vyzeráť ako funkcia *vypis(n)* na obrázku vyššie a od funkcie *vypis(n)* by sa mala líšiť iba v riadku číslo 3.

5. Vytvorte skript, ktorý definuje funkciu s parametrom n , ktorá **vráti** súčet $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2$. (Pre tento súčet síce existuje vzorec, ale od Vás teraz chcem, aby ste to zráli pomocou for-cyklu.)

6. Definujte funkciu, ktorá **vypíše** prvých N členov **aritmetickej postupnosti** $a_{i+1} = a_i + d$ na základe parametrov a_0 , d a N . Čiže na základe parametrov a_0 , d a N funkcia vypíše postupnosť čísel $a_0, a_1, a_2, \dots, a_{N-1}$, v ktorej platí, že $a_{i+1} = a_i + d$. Napríklad pre hodnoty parametrov $a_0=0, d=3, N=5$, funkcia vypíše 0,3,6,9,12.

7. Teraz vyriešte úlohu 6 tak, že v definícii funkcie nepoužijete operáciu $*$ (t.j. operáciu násobenia).

8. Definujte funkciu, ktorá **vypíše** prvých N členov **geometrickej postupnosti** $a_{i+1} = a_i * r$ na základe parametrov a_0 , r a N . Čiže na základe parametrov a_0 , r a N funkcia vypíše postupnosť čísel $a_0, a_1, a_2, \dots, a_{N-1}$, v ktorej platí, že $a_{i+1} = a_i * r$. Napríklad pre hodnoty parametrov $a_0=1, r=2, N=5$, funkcia vypíše 1,2,4,8,16.

Pomocka: umocňovanie sa v pythone robí pomocou symbolov $**$. Napríklad $2**3$ je 8.

9. Teraz vyriešte úlohu 8 tak, že v definícii funkcie nepoužijete operáciu umocnenia.

10. Ak sa funkcie, ktoré ste vytvorili v úlohách 8 a 9, od seba líšia, porovnajte ich rýchlosť. Na porovnanie rýchlostí funkcií sa inšpirujte skriptom *meranie_casu.py*, ktorý nájdete na webstránke predmetu. Pri porovnávaní rýchlostí môžete funkcie spustiť napríklad s parametrami $a_0=1, r=2, N=50\,000$. Pri porovnávaní rýchlostí zakomentujte volania funkcie `print`! Ak by vám niektorý výpočet trval príliš dlho, stlačte `Ctrl+C`. Výpočet tým prerušite.

11. Definujte funkciu, ktorá **vypíše** prvých N členov **geometrickeho radu** na základe parametrov a_0 , r a N . (**Geometrický rad** je definovaný tak, že i -ty člen radu predstavuje súčet prvých i členov geometrickej postupnosti.) Napríklad pre hodnoty parametrov $a_0=1, r=2, N=5$, funkcia vypíše 1, 3 (=1+2), 7 (=1+2+4), 15 (=1+2+4+8), 31 (=1+2+4+8+16). Definujte funkciu tak, aby jej definícia obsahovala iba jeden for cyklus.

12. Ak r je v absolútnej hodnote menšie ako 1, tak s rastúcim N sa členy geometrickeho radu blížia k hodnote

$$a_0 / (1-r).$$

Tomuto hovoríme, že pre r v absolútnej hodnote menšej ako 1 geometrický rad konverguje k hodnote $a_0 / (1-r)$. Napríklad geometrický rad s parametrami $a_0=1, r=0.5$ konverguje k hodnote 2. Otestujte, či sa čísla, ktoré vypíše vaša funkcia pre parametre $a_0=1, r=0.5, N=100$, blížia k hodnote 2. Ak nie, potom máte niekde chybu.

13. Teraz vyriešte úlohu 11 tak, že v definícii funkcie nepoužijete operáciu umocnenia. Definícia by stále mala obsahovať iba jeden for cyklus.

14. Porovnajte rýchlosť vašich funkcií z úloh 11 a 13 a rýchlosť funkcie, ktorú nájdete v skripte *neefektivny_skript.py* na webstránke predmetu. Funkcia v tomto skripte tiež rieši úlohu 11, ale robí to pomocou dvoch do seba vnorených for cyklov. Na porovnanie rýchlostí funkcií sa opäť inšpirujte skriptom *meranie_casu.py*, ktorý nájdete na webstránke predmetu. Ak budete porovnávať s funkciou zo skriptu *neefektivny_skript.py*, môžete napríklad použiť parametre $a_0=1, r=2, N=1000$. Ak budete porovnávať iba funkcie z úloh 11 a 13, potom môžete napríklad použiť parametre $a_0=1, r=2, N=50000$. Pri porovnávaní rýchlostí zakomentujte volania funkcie `print`! Ak by vám niektorý výpočet trval príliš dlho, stlačte `Ctrl+C`. Výpočet tým prerušite.

15. **Uloha za 1 bonusovy bod.** Vytvorte skript, ktorý pomocou for-cyklov a funkcie print definuje funkciu *grid* s parametrom *n*, ktorá do konzoly vykreslí mriežku s *n* riadkami a *n* stĺpcami. *Vsimnite si pomocku uvedenú nižšie!* Mriežka s dvomi riadkami a dvomi stĺpcami by mala vyzerat nasledovne:

```
+ - - - - + - - - - +
|           |           |
|           |           |
|           |           |
|           |           |
+ - - - - + - - - - +
|           |           |
|           |           |
|           |           |
|           |           |
+ - - - - + - - - - +
```

Pomocka: funkcia print automaticky vypisuje na nový riadok. Toto nastavenie sa ale dá zmeniť zmenou hodnoty parametra end. Napríklad príkazy:

```
print('+', end=' ')
print('-')
```

vypisu:
+ -

Dalsi príklad:
Príkazy:

```
print('+', end=',')
print('-')
```

Vypisu:
+,-